

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การดำเนินการทดลอง
5. วิธีดำเนินการทดลอง
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร เป็นกลุ่มเด็กหญิงที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ ที่ได้รับการช่วยเหลือและพักอยู่ในบ้านอุ่นรัก มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กและโรงเรียนภคินีศรีชุมพาบาล มีคุณสมบัติดังนี้

1.1.1 มีอายุอยู่ในช่วง 13-18 ปี

1.1.2 ไม่เคยได้รับการฝึกฝน การส่งเสริม ความรู้สึกรู้สีก่อนค่าแห่งตนอย่างเป็นทางการมาก่อน

1.1.3 ไม่จำกัดระดับการศึกษา ระยะเวลา และจำนวนครั้งที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ

1.1.4 ไม่มีความผิดปกติทางจิตอย่างรุนแรงมาก่อน เช่น โรคจิตเภท

1.1.5 ไม่ได้รับการรักษาด้วยจิตเวชบำบัด

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กหญิงที่ถูกทารุณกรรมทางเพศในบ้านอุ่นรักและโรงเรียนภคินีศรีชุมพาบาลที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด และสมัครใจเข้าร่วมการวิจัย อาศัยอยู่ในบ้านอุ่นรักและโรงเรียนภคินีศรีชุมพาบาลตลอดการทดลอง จำนวน 10 คน โดยพักอาศัยอยู่ในโรงเรียนภคินีศรีชุมพาบาล 4 คน และบ้านอุ่นรัก 6 คน ทำการสุ่มด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) จากบ้านอุ่นรักแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 3 คน และจากโรงเรียนภคินีศรีชุมพาบาลแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 2 คน รวมเป็นกลุ่มทดลองและ

กลุ่มควบคุมที่นำมาใช้ในการทดลองครั้งนี้ จำนวนกลุ่มละ 5 คน ซึ่งเหตุผลที่ผู้วิจัยต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจากสถานที่สองแห่ง เนื่องจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีไม่เพียงพอ โดยลักษณะของเด็กที่เข้าสู่กระบวนการการช่วยเหลือ จะกระจายกันอยู่ในหน่วยงานหรือองค์กรเกี่ยวกับเด็กหลายแห่ง แต่ละแห่งมีจำนวนไม่มากพอที่จะนำกลุ่มตัวอย่างมาจากสถานที่เดียว ผู้วิจัยจึงได้ทำการขจัดตัวแปรแทรกซ้อนจากสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันด้วยวิธีการสุ่มดั่งที่กล่าวมาข้างต้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แบบสำรวจคุณค่าแห่งตน
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาด้วยเทคนิครัศมีพลังแห่งตน (personal power radiator)

ตามทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

มีขั้นตอนการดำเนินการสร้างดังนี้

1. แบบสำรวจคุณค่าแห่งตน

1.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณค่าแห่งตน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสำรวจ

1.2 พัฒนาแบบสำรวจคุณค่าแห่งตน โดยผู้วิจัยแปลและปรับแบบสำรวจคุณค่าแห่งตนของ คูเปอร์สมิธ (Coopersmith, 1981 a) ฉบับนักเรียน แบ่งพฤติกรรมคุณค่าแห่งตนเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านตนเองทุกๆ ไป ด้านสังคมและเพื่อน ด้านครอบครัวและด้านโรงเรียน

1.3 นำแบบสำรวจที่ได้ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน (ภาคผนวก ง) ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและนำมาปรับปรุงแก้ไขภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.4 นำแบบสำรวจที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มที่มีคุณสมบัติเหมือนกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งการศึกษาครั้งนี้การหาค่าความเชื่อมั่นจะมีข้อจำกัดในด้านจำนวนของเด็กที่ถูกทรมานทางเพศที่อาศัยอยู่รวมกันมีจำนวนน้อยมาก โดยจะกระจายกันอยู่ในองค์กรต่างๆ ที่ให้ความช่วยเหลือคุ้มครองเด็ก ผู้วิจัยจึงนำไปทดลองใช้กับกลุ่มเด็กหญิงที่อยู่ในวัยเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่าง โดยเป็นเด็กวัยรุ่นหญิงที่กระทำผิด ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 28 คน เนื่องจากเห็นว่าข้อคำถามของแบบสำรวจมีความเป็นอิสระจากสถานการณ์เฉพาะ (content free) สามารถนำมาใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้ โดยมี

เกณฑ์การให้คะแนนคือ ข้อคำถามทางบวกมี 18 ข้อ ถ้าตอบ “ใช่” ให้ 1 คะแนน ตอบ “ไม่ใช่” ให้ 0 คะแนน ข้อคำถามทางลบมี 32 ข้อ ถ้าตอบ “ใช่” ให้ 0 คะแนน ตอบ “ไม่ใช่” ให้ 1 คะแนน และมีข้อคำถามที่วัดความจริงใจในการตอบ 8 ข้อ ถ้าตอบ “ใช่” ให้ 1 คะแนน แต่คะแนนส่วนนี้ไม่นำมาคิดคะแนนรวม ซึ่งถ้าได้คะแนนจากข้อคำถามที่วัดความจริงใจในการตอบมากกว่า 4 คะแนนจะไม่นำแบบสำรวจนั้นมาคิดคะแนน ผลการทดลองใช้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทดสอบเครื่องมือ จำนวน 3 คนมีคะแนนที่ได้จากข้อคำถามที่วัดความจริงใจในการตอบมากกว่า 4 คะแนน จึงไม่นำแบบสำรวจนั้นมาคิดคะแนน

1.5 นำคะแนนจากแบบสำรวจที่ได้มาตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนทั้งฉบับ โดยการหาค่าสหสัมพันธ์ (item-total correlation) และวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นด้วยวิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) สูตรที่ 20 โดยใช้โปรแกรม เอส พี เอส เอส สำหรับวินโดวส์ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85

1.6 ปรับปรุงแก้ไขและนำไปใช้ในการดำเนินการวิจัย

2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาด้วยเทคนิคมีพลังแห่งตน (personal power radiator) ตามทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส การใช้เทคนิคมีพลังแห่งตน (personal power radiator) สร้างคุณค่าแห่งตนจากเอกสารของ Imelda V.G. Villar (Villar, 1997 b) และงานวิจัยของ จุฑามาศ แหนจอ (2544) และประสบการณ์การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส กับ Professor Dr. Imelda V.G. Villar ณ มหาวิทยาลัยบูรพา ระหว่างวันที่ 2-3 กันยายน พ.ศ. 2543 เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดจุดมุ่งหมาย และวิธีดำเนินการที่เหมาะสมในการสร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษา

2.2 สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาเทคนิคมีพลังแห่งตนตามทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส ให้สอดคล้องกับงานวิจัยในครั้งนี้โดยแปลและปรับจากโปรแกรมของ Imelda V.G. Villar (Villar, 1997 b) และ จุฑามาศ แหนจอ (2544)

2.3 นำโปรแกรมนี้ไปให้ประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบแล้วแปลเป็นภาษาอังกฤษ ส่งกลับไปให้ Professor Dr. Imelda V.G. Villar ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) และ ผศ.ดร.สุรินทร์ สุทธิชาติพิทย์ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีดำเนินการ และการประเมินผล

2.4 นำโปรแกรมนี้กลับมาให้ประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบก่อนนำไปฝึกปฏิบัติและทดลองใช้กับเด็กวัยรุ่นหญิงที่กระทำผิด ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 20 คน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำโปรแกรมที่ปรับปรุงแก้ไขไปใช้ในการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองสองตัวประกอบแบบวัดซ้ำหนึ่งตัวประกอบ (two-factor experiment with repeated measures on one factor) (Winer, Brown & Michels, 1991, p. 509) เพื่อศึกษาผลของเทคนิคคีร์มีพลังแห่งตนต่อคุณค่าแห่งตนของเด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ จำนวน 12 คน โดยมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 5 คน

ตารางที่ 1 แบบแผนการทดลอง

	b_1	...	b_j	...	b_q
a_1	G_1	...	G_1	...	G_1
a_2	G_2	...	G_2	...	G_2

- a_1 แทน กลุ่มทดลอง
- a_2 แทน กลุ่มควบคุม
- b_1 แทน ระยะก่อนการทดลอง
- b_j แทน ระยะหลังการทดลอง
- b_q แทน ระยะติดตามผล
- G_1 แทน จำนวนคนของกลุ่มทดลอง
- G_2 แทน จำนวนคนของกลุ่มควบคุม

วิธีดำเนินการทดลอง

มีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปยังผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อขออนุญาตนำแบบสำรวจคุณค่าแห่งตนไปใช้กับเด็กวัยรุ่นหญิงที่กระทำผิด เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสำรวจ และขออนุเคราะห์ในการฝึกปฏิบัติการให้คำปรึกษาด้วยเทคนิคคีร์มีพลังแห่งตน

1.2 ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก และผู้อำนวยการโรงเรียนภคินีศรีชุมพาบาส เพื่อขออนุญาตทำการศึกษาวิจัย และขอความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยกับเด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศในบ้านอุ่นรักและโรงเรียนภคินีศรีชุมพาบาส

2. ขั้นตอนการทดลอง

2.1 ระยะก่อนการทดลอง

2.1.1 ผู้วิจัยเข้าพบกลุ่มตัวอย่างเพื่อสร้างสัมพันธภาพกับกลุ่มตัวอย่างเป็นระยะเวลา 1 เดือน ในฐานะอาสาสมัครนักจิตวิทยา

2.1.2 ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสำรวจคุณค่าแห่งตนของคูเปอร์สมิธทุกคน บันทึกค่าคะแนนที่ได้ไว้เป็นคะแนนระยะก่อนการทดลอง และสอบถามความสนใจเข้าร่วมการทดลองเป็นจำนวน 10 คนในวันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2545 สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากบ้านอุ่นรักแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 3 คน และจากโรงเรียนภคินีศรีชุมพาบาสแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 2 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) รวมกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้จากทั้งสองแห่งมาเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวนกลุ่มละ 5 คน

2.1.3 ผู้วิจัยสนทนาเป็นรายบุคคลกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับความรู้สึกเห็นคุณค่าแห่งตน

2.2 ระยะการทดลอง ห่างจากระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ โดยดำเนินการดังนี้

2.2.1 ปฐมนิเทศ สร้างสัมพันธภาพและฝึกการผ่อนคลายตามทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสด้วยเทคนิควิธีพลังแห่งตนให้แก่กลุ่มทดลอง

2.2.2 ให้คำปรึกษาด้วยเทคนิควิธีพลังแห่งตนตามทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสให้แก่กลุ่มทดลองเป็นรายบุคคล ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้ให้คำปรึกษาด้วยเทคนิควิธีพลังแห่งตน แต่ได้รับการให้คำปรึกษาด้วยวิธีปกติที่ทางบ้านอุ่นรักและโรงเรียนภคินีศรีชุมพาบาสจัดให้

2.2.3 ให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบสำรวจคุณค่าแห่งตนทันทีหลังสิ้นสุดกระบวนการให้คำปรึกษา

3. ระยะติดตามผล เมื่อครบเวลา 3 สัปดาห์ (วันที่ 12-14 พฤษภาคม พ.ศ. 2545) ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสำรวจคุณค่าแห่งตน และผู้วิจัยพบกลุ่มทดลองเป็นรายบุคคลตามลำดับที่ทำการทดลอง เพื่อสัมภาษณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้นตลอด 3 สัปดาห์ที่ผ่านมา หลังจากเสร็จสิ้นระยะติดตามผล กลุ่มควบคุมได้รับการให้คำปรึกษาด้วยเทคนิควิธีพลังแห่งตนเช่นเดียวกับกลุ่มทดลอง

ตารางที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง	สัปดาห์ที่ 1	สัปดาห์ที่ 2	สัปดาห์ที่ 3	สัปดาห์ที่ 4	สัปดาห์ที่ 5	สัปดาห์ที่ 6
	pre-test	post-test				follow up
ทดลอง	✓	X, ✓				✓
ควบคุม	✓	~X, ✓				✓

หมายเหตุ เครื่องหมาย ✓ หมายถึง ทดสอบด้วยแบบสำรวจคุณค่าแห่งตน
เครื่องหมาย X หมายถึง ให้คำปรึกษาด้วยเทคนิคर्सมีพลังแห่งตน
เครื่องหมาย ~X หมายถึง ไม่ได้รับคำปรึกษาด้วยเทคนิคर्सมีพลังแห่งตน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างเพื่อเปรียบเทียบคะแนนคุณค่าแห่งตนของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ระยะ โดยใช้โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นโดยภาษา QBASIC ของ ผศ.ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม (ภาควิชาวิจัยและวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา) สถิติที่ใช้คือการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม (repeated-measure analysis of variance : one between-subjects variable and one within-subjects variable) (Howell, 1997, p. 458, 1999, p. 357) และเมื่อพบความแตกต่างทำการทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีทดสอบรายคู่แบบนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls procedure)